

в процессе следственных действий, стратегии поведения в конфликте как аспект психологического воздействия следователя.

УДК 159.9

Дмитро Володимирович ШВЕЦЬ,

доктор юридичних наук, доцент,

ректор Харківського національного університету внутрішніх справ;

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1999-9956>

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ПОЛІЦЕЙСЬКИХ У КОНТЕКСТІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ МВС УКРАЇНИ

Формування високопрофесійного кадрового корпусу Національної поліції розглянуто як один з основних напрямків реформування правоохоронних органів в Україні. Розкрито зміст та основні завдання професійної підготовки поліцейських у ракурсі стратегії розвитку МВС України.

Ключові слова: Національна поліція, кадровий корпус, професійна підготовка, поліцейський, завдання.

У стратегії розвитку Міністерства внутрішніх справ України зазначено, що метою реформування системи МВС є виховання нових поліцейських, діяльність яких спрямовано на посилення захисту прав і свобод українських громадян, викорінення корупції в правоохоронних органах, підвищення авторитету поліцейських і рівня довіри з боку населення, гарантування громадського порядку та безпеки. Саме тому особлива увага приділяється професійній підготовці поліцейських як основних суб'єктів реалізації правоохоронної функції в державі.

Як зауважує В. Глуховець, стратегія розвитку органів внутрішніх справ України визначає такі цілі державної політики МВС України: формування МВС як системи самостійних органів виконавчої влади; чіткий розподіл функцій між службами МВС, що виключає їх дублювання, перерозподіл і скорочення кількості персоналу; забезпечення належного фінансування; досягнення гнучкого реагування на виклики у сфері безпеки і правопорядку; відповідність нормативної бази і процедур вимогам закону; забезпечення законності дій персоналу; мінімізація політичного впливу на діяльність персоналу; забезпечення професійного підходу під час стратегічного розвитку; створення цивільної моделі діяльності і стосунків персоналу; зменшення

кількості uniformed staff; підвищення самостійності територіальних підрозділів; підвищення ролі місцевих органів влади в діяльності підрозділів МВС; побудова якісної багаторівневої системи звітності й відповідальності перед суспільством; досягнення зрозумілості й передбачуваності діяльності МВС; розроблення політики якості в наданні правоохоронних послуг [1, с. 105].

Важливо також зазначити, що позиції спеціалістів – учених і практиків – збігаються в головному: кадровий потенціал правоохоронних органів – це найважливіший компонент ефективної правоохоронної діяльності, тому одним з основних питань сьогодення є формування високопрофесійного кадрового корпусу органів внутрішніх справ, здатного якісно виконувати поставлені перед ними завдання, функції та обов'язки, реалізовувати надані права, забезпечення стабільності службово-трудових відносин осіб рядового і начальницького складу й оптимальної збалансованості їх чисельності, раціональне використання коштів державного бюджету, що виділяються на таку підготовку [2, с. 144]. Таким чином, одним із напрямків реформування правоохоронних органів в Україні є формування високопрофесійного кадрового корпусу та забезпечення ефективності діяльності поліцейських, розвиток і систематичне вдосконалення системи професійної підготовки поліцейських, спрямованої на виховання сучасних поліцейських професіоналами, здатними реалізовувати свій потенціал, виконувати покладені на них службові обов'язки відповідно до чинного законодавства та етичних норм.

Необхідно також пам'ятати, що саме під час професійної підготовки формуються міжособистісні стосунки, мотиви трудової і професійної діяльності, трудові установки, рівень домагання, самооцінка, а також професійно важливі якості особистості.

Професійна підготовка виступає засобом соціалізації та гармонізації відносин людини з природосоціальним світом, опанування сучасної картини світу, розвитку національної самосвідомості людини, створення умов для набуття людиною широкої базової освіти, яка дозволяє швидко адаптуватися у соціумі, професіоналізації як набуття професійної компетентності фахівця, оволодіння фундаментальними, прикладними знаннями, високою культурою організації та реалізації професійної діяльності, самореалізації як набуття людиною вмінь продуктивної життєдіяльності та самовдосконалення [3, с. 284].

Крім того, у більш широкому значенні, деякі науковці розуміють професійну підготовку працівників органів внутрішніх справ

як нормативно врегульований, організований, безперервний і цілеспрямований процес оволодіння спеціальними знаннями, вміннями і навичками, необхідними для успішного виконання покладених на осіб рядового та начальницького складу оперативно-службових завдань, функцій та обов'язків, а також реалізації наданих їм прав [2, с. 151].

Як зазначає І. Шопіна, мета професійної підготовки у загальному значенні обумовлюється потребами суспільства й особистості і являє собою «замовлення» на підготовку спеціалістів. До того ж професійна підготовка повинна віддзеркалювати не лише сучасний стан науки, техніки, виробництва і суспільних відносин, але й перспективи їх розвитку [4, с. 148].

Слід констатувати, що питанню професійної підготовки поліцейських на сьогодні приділяється надзвичайна увага, оскільки реформування системи МВС і зміни чинного законодавства обумовлюють переосмислення підходів до процесу професійної підготовки працівників органів Національної поліції України.

Професійна підготовка поліцейських має на меті прищеплення й подальший розвиток професійних якостей, які створюють позитивний імідж поліції в Україні, сприяють підтриманню правопорядку у нашій державі та підвищують рівень довіри населення до працівників Національної поліції України.

Підвищення якості професійної підготовки поліцейських в Україні вимагає впровадження сучасних інформаційних технологій, залучення висококваліфікованих працівників, потребує узагальнення та впровадження світового досвіду підготовки правоохоронних органів з метою створення високопрофесійного кадрового корпусу, який ефективно та оперативно вирішуватиме покладені на Національну поліцію України завдання.

Список бібліографічних посилань

1. Глуховеря В. А. Питання мети й завдань державної політики Міністерства внутрішніх справ України в сучасних умовах проведення реформ. *Право і суспільство*. 2016. № 6. С. 103–107.

2. Посметний В. В. Поняття, професіоналізму працівників ОВС як визначальної категорії їх професійної підготовки. *Форум права*. 2007. № 2. С. 179–184. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2007_2_30.pdf (дата звернення: 08.03.2020).

3. Андрусь О. Сучасні аспекти професійної підготовки студентів у технічних університетах. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2011. № 4, ч. 1. С. 283–294.

4. Шопіна І. М. Правові та організаційні засади підвищення ефективності професійної діяльності слідчих органів внутрішніх справ України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2004. 192 с.

Одержано 10.03.2020

*Формирование высокопрофессионального кадрового корпуса Национальной полиции рассмотрено как одно из основных направлений реформирования правоохранительных органов в Украине. Раскрыто содержание и основные задания профессиональной подготовки полицейских в ракурсе стратегии развития МВД Украины. **Ключевые слова:** Национальная полиция, кадровый корпус, профессиональная подготовка, полицейский, задания.*

УДК 343.91

Ігор Володимирович ШЕЛКОШВЕЄВ,

старший викладач кафедри соціології та психології факультету № 6
Харківського національного університету внутрішніх справ;
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3171-1078>;

Володимир Миколайович ФІЛОНЕНКО,

кандидат психологічних наук,
доцент кафедри соціології та психології факультету № 6
Харківського національного університету внутрішніх справ;
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2662-1705>

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ПОРТРЕТ ЗЛОЧИНЦЯ, ЯКИЙ ВЧИНИВ ЗЛОЧИНИ СЕКСУАЛЬНО- НАСИЛЬНИЦЬКОГО ХАРАКТЕРУ ДО НЕПОВНОЛІТНІХ ОСІБ

Розглянуто соціально-психологічний портрет злочинця на підставі соціально-демографічних показників (вік, стать, рівень освіти, сімейний стан), психологічних особливостей особи, що схильна до скоєння сексуально-насильницьких дій до неповнолітніх. Додані деякі індикатори для складання більш точного портрета злочинця.

Ключові слова: психологічний портрет, злочинець, злочин, особи, що схильні до дій сексуально-насильницького характеру, неповнолітні особи, соціальний стан, соціальний статус.

Насильницькі дії сексуального характеру, які здійснюються щодо неповнолітніх, викликають особливий громадський резонанс і є предметом досліджень багатьох вчених криміналістів, соціологів, психологів. Якщо злочини проти власності, конституційних прав